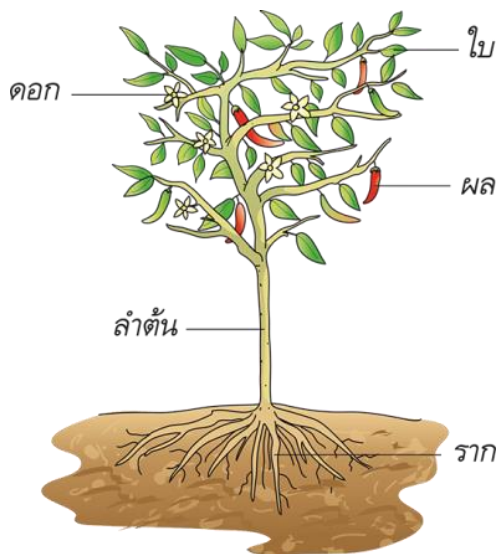

พริก

ชื่อทางวิทยาศาสตร์ : *Capsicum spp.*

ชื่อสามัญ : Chili, Pepper, Sweet pepper, Hot pepper, Bird pepper, Capsicum, Paprika

ชื่อวงศ์ : SOLANACEAE

พริกเป็นพืชที่อยู่ในตระกูลโซลานาซีอี (Solanaceae) ซึ่งอยู่ในตระกูลเดียวกันกับมะเขือ มันฝรั่ง และยาสูบพืชในตระกูลนี้มีอยู่ประมาณ ๘๐ สกุล (Genus) หรือ ๒,๐๐๐ ชนิด (Species) โดยทั่วไปเป็นได้ทั้งพืชล้มลุก ไม้พุ่ม และไม้ยืนต้นขนาดเล็กซึ่งกระจายอยู่ทั่วไปของโลก สำหรับพริกจัดอยู่ในสกุล *Capsicum* ซึ่งประกอบด้วยพืชชนิดต่างๆ ประมาณ ๒๐-๓๐ ชนิด สำหรับลักษณะทั่วไปทางพฤกษศาสตร์ของพริกมีดังนี้

ราก ระบบรากของพริกมีรากแก้ว รากหากินลึกมาก ต้นพริกที่โตเต็มที่รากฝอยจะออกไปหากินด้านข้างในรัศมีเกินกว่า ๑ เมตร และหยั่งลึกลงไปดินเกินกว่า ๑.๒๐ เมตร รากฝอยหากินของพริกจะพบอยู่อย่างหนาแน่นมากในบริเวณรอบๆ ต้นใต้ผิวดินลึกประมาณ ๖๐ เซนติเมตร

ลำต้นและกิ่ง ลำต้นพริกตั้งตรง สูงประมาณ ๑-๒.๕ ฟุต พริกเป็นพืชที่มีการเจริญของกิ่งเป็นแบบ dichotomous คือ กิ่งจะเจริญจากลำต้นเพียง ๑ กิ่ง แล้วแตกออกเป็น ๒ กิ่ง และเพิ่มเป็น ๔ กิ่ง ๘ กิ่ง ๑๖ กิ่ง ไปเรื่อยๆ และมักพบว่าต้นพริกที่สมบูรณ์จะมีกิ่งแตกขึ้นมาจากต้นที่ระดับดินหลายกิ่ง จนดูคล้ายกับว่ามีหลายต้นอยู่รวมที่เดียวกัน ดังนั้นจึงมักไม่พบลำต้นหลักแต่จะพบเพียงกิ่งหลักๆ เท่านั้น ทั้งลำต้นและกิ่งนั้นในระยะแรกจะเป็นไม้เนื้ออ่อนแต่เมื่อมีอายุมากขึ้นกิ่งก็จะยิ่งแข็งแรงมาก แต่กิ่งหรือต้นพริกก็ยังคงเปราะและหักง่าย

เมล็ด เมล็ดพริกชี้หนูมีขนาดค่อนข้างใหญ่กว่าเมล็ดมะเขือเทศแต่มีรูปร่างคล้ายๆ กันคือ มีรูปร่างกลมแบน มีสีเหลืองไปจนถึงสีน้ำตาล ผิวเรียบ ผิวไม่ต่อยมีขนเหมือน เมล็ดมะเขือเทศ มีร่องลึกอยู่ทางด้านหนึ่งของเมล็ด เมล็ดจะติดอยู่กับรก โดยเฉพาะทางด้านฐานของผลพริกเมล็ดจะติดอยู่มากกว่าปลายผล ส่วนมากที่เปลือกของผล และเปลือกของเมล็ดมักมีเชื้อโรคพวกโรคใบจุด และโรคใบเหี่ยวติดมา สำหรับจำนวนเมล็ดต่อผลพริก ๑ ผล จะไม่แน่นอน

พริกมีแหล่งกำเนิดในอเมริกาเขตร้อน พันธุ์พริกที่นิยมปลูกในปัจจุบันถูกนำมาจากตัวอย่างที่เก็บมาเพียงเล็ก ๆ น้อย ๆ เมื่อเทียบกับการกระจายตัวของพันธุ์กรรมในธรรมชาติ พริกพันธุ์ปลูกแบ่งได้เป็น ๓ กลุ่ม ใหญ่ ๆ ได้แก่ *Capsicum baccatum* และ *C. pubescens* R. and P. ซึ่งแยกออกจากกันได้อย่างชัดเจนโดยลักษณะทางพฤกษศาสตร์ และอีกกลุ่มหนึ่งที่รวม ๆ กันอยู่ปัจจุบันยอมรับให้แยกอีก ๓ ชนิด (species) ด้วยกัน ได้แก่ *C. annum* L., *C. frutescens* L. และ *C. chinense* Jacq.

พันธุ์พริก	ชนิดพันธุ์พริก
<p>๑. <i>Capsicum annuum</i> L.</p> <p>เป็นชนิดที่ปลูกมากและมีความสำคัญมากที่สุดเมื่อเทียบกับพริกชนิดอื่น ๆ มีแหล่งดั้งเดิมอยู่ที่อเมริกากลาง พริกชนิดนี้เห็นได้ชัดว่าแตกต่างจากชนิดอื่น ได้แก่ การที่มีดอกเดี่ยวและผลเดี่ยว ๆ และมักมีกลีบดอกสีขาวเป็นสายพันธุ์ที่ดีที่สุดเมื่อเทียบกับชนิดอื่น</p>	<p>พริกชี้ฟ้า, พริกชี้ฟ้าใหญ่, พริกจินดา, พริกแดง, พริกฟักทอง, พริกชี้หนู, พริกชี้หนูชี้ฟ้า, พริกชี้หนูจินดา, พริกหวาน, พริกยักษ์</p>
<p>๒. <i>Capsicum chinense</i> Jacq.</p> <p>เป็นพริกที่มีความสำคัญในการใช้เป็นพันธุ์ปลูกมากในแถบภูเขาแอนดีสในอเมริกาใต้ การกระจายพันธุ์ของพริกชนิดนี้มีมากในบริเวณเมซอนพริกในกลุ่มนี้มีผลใหญ่เนื้อหนา ใช้รับประทานสดพริกที่เนื้อบางใช้ทำพริกแห้ง ส่วนพริกผลเล็กมีกลิ่นและรสเผ็ดจัดเชื่อว่ามียุสเผ็ดที่สุดในพริกที่ปลูกทั้งหมด พริกนี้ไม่นิยมในเอเชียแถบร้อน</p>	<p>พริกชี้หนู, พริกชี้หนูแดง, พริกกลาง, พริกเล็บมือนาง, พริกชี้หนูหอม, พริกสวน, พริกใหญ่</p>
<p>๓. <i>Capsicum baccatum</i> L.</p> <p>พริกชนิดนี้มีถิ่นกำเนิดอยู่ที่ประเทศโบลิเวีย มีหลักฐานทางโบราณคดีของประเทศเปรูว่าพริกชนิดนี้ <i>C. baccatum</i> var. <i>pendulum</i> จากการรวบรวมพันธุ์พริกในประเทศไทยสงสัยว่ามีพริกชนิดนี้ปลูกอยู่สายพันธุ์หนึ่ง พริกพวกนี้มีความแตกต่างจากพริกชนิดอื่นที่มีดอกสีขาวและมีจุดสีเหลืองที่กลีบดอกขาวในกลุ่มพริกนี้ยังมี <i>C. pendulum</i> และ <i>C. microcarpum</i> ที่ถูกจัดให้อยู่ใน <i>C. baccatum</i> ด้วย</p>	<p>พริกชี้หนู</p>
<p>๔. <i>Capsicum frutescens</i> L.</p> <p>เป็นพันธุ์ที่รู้จักกันแพร่หลายนอกจากนี้ยังมีพันธุ์ผลโตอื่น ๆ อีก มีปลูกแถบทะเลแคริบเบียนทวีปยุโรปและทวีปเอเชีย แต่พันธุ์ที่นิยมปลูกในทวีปเอเชียมีผลเล็ก มีความเผ็ดมาก บางแห่งใช้พริกพวกนี้ในการสกัดสาร</p>	<p>พริกชี้ฟ้า, พริกเกษตร, พริกขาว</p>
<p>๕. <i>Capsicum pubescens</i> Ruiz & Pavon</p> <p>พริกชนิดนี้เป็นพริกที่ปลูกบนพื้นที่สูงเนื่องจากทนต่อความหนาวได้ พบว่าปลูกอยู่ในแถบภูเขาแอนดีสและบนที่สูงของอเมริกากลาง แต่ก็พบพริกชนิดนี้ในที่ราบเช่นเดียวกับกับ <i>C. annuum</i> , <i>C. baccatum</i> และ <i>C. chinense</i> ผลของพริกมีเนื้อหนา มีเปอร์เซ็นต์ของน้ำสูง แต่มีรสเผ็ด</p>	<p>ในประเทศไทยอาจมีพริกชนิดนี้อยู่เพียงสายพันธุ์เดียวเรียกว่า พริกขาวดำ</p>

การจำแนกพริกตามความเผ็ด

สารแคปไซซิน เป็นสารที่ให้ความเผ็ดในพริก มีหน่วยเป็นสโควิลล์ (Scoville) โดยพริกที่มีความเผ็ดร้อยละ ๑ จัดเป็นพริกที่มีความเผ็ดมากที่สุดที่ ๑๐๐% หรือมีค่าเท่ากับ ๑๗๕,๐๐๐ สโควิลล์ ซึ่งจำแนกออกเป็น ๓ ชนิด คือ

๑. พริกเผ็ดมาก เป็นพริกที่มีความเผ็ดในช่วง ๗๐,๐๐๐-๑๗๕,๐๐๐ สโควิลล์ พบได้ในพริกขนาดเล็ก มักนำมาสกัดเป็นน้ำมันหอมระเหย เช่นพันธุ์ดาบาสโก

๒. พริกเผ็ดปานกลาง เป็นพริกที่มีความเผ็ดในช่วง ๓๕,๐๐๐-๗๐,๐๐๐ สโควิลล์ พริกชนิดนี้มักนำมาประกอบอาหาร เช่น พริกชี้หนู พริกชี้ฟ้า พริกจินดา พริกหัวเรือ พริกสีทน พริกช่อ มข. เป็นต้น

๓. พริกเผ็ดน้อยหรือไม่เผ็ด เป็นพริกที่มีความเผ็ดในช่วง ๐-๓๕,๐๐๐ สโควิลล์ มักเป็นพริกที่มีขนาดใหญ่ เนื้อหนา ผลมีลักษณะกลม สั้น มักนำมาสกัดเป็นน้ำมันหอมระเหย เช่น พริกหยวก พริกหวาน เป็นต้น

วิธีการปลูก

พริกเป็นพืชที่ปลูกได้ทั่วไป ทั้งพื้นที่ในเขตร้อนและอบอุ่นขึ้นได้ดีตั้งแต่ระดับน้ำทะเลจนถึงกระทั่งความสูงกว่า ๒๐๐๐ เมตร ต้องการน้ำฝนประมาณปีละ ๖๐๐-๑๒๕๐ มิลลิเมตร แต่ขณะเดียวกันก็สามารถทนแล้งได้ดีพอสมควร ในเขตชลประทานปลูกได้ตลอดปี แต่ควรปลูกในช่วงมกราคมถึงกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่พริกมีราคาดี สำหรับพื้นที่นอกเขตชลประทานควรปลูกในช่วงฤดูฝน พริกปลูกได้ดีในดินเกือบทุกชนิดแต่จะขึ้นได้ดีในดินร่วนปนทราย ไม่ชอบพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังหรือชื้นแฉะ เพราะจะทำให้รากเน่าและตายได้ง่าย

การเตรียมดิน

การเตรียมดินจะมีวิธีเตรียมแตกต่างกันไปตามสภาพของดินและระดับน้ำ

- ๑) การปลูกในสภาพอาศัยน้ำฝน ย้ายต้นกล้าลงแปลงปลูกที่เตรียมใช้ยกแปลงกว้างประมาณ ๑.๒๐ เมตร ปลูกเป็นแถวคู่ ระยะระหว่างแถวห่างกัน ๘๐ ซม. หลุมละ ๑ ต้น ระยะปลูก ๘๐x๘๐ ซม. ใส่ปุ๋ยคอกรองพื้น
- ๒) การเตรียมแปลงในเขตชลประทาน ให้คูส่งน้ำอยู่ทางด้านหัวแปลง และคูระบายน้ำอยู่ทางด้านท้ายแปลง แล้วปรับระดับคูส่งน้ำระหว่างแปลงให้มีความลาดเทพอสมควร เพื่อความสะดวกในการให้น้ำ ส่วนขนาดของแปลงนั้น ให้มีความกว้างของแปลง ๐.๘๐ เมตร ร่องน้ำ ๐.๒๕ เมตร ความยาวของแปลงประมาณ ๒๐ เมตร
- ๓) ในสภาพดินเหนียวเขตภาคกลาง มีระดับน้ำใต้ดินสูง ให้ทำแปลงขนาดกว้างประมาณ ๔ - ๖ เมตร ความยาวไม่จำกัด ขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่และมีร่องน้ำกว้างประมาณ ๑ เมตร ลึกประมาณ ๐.๕๐ - ๑ เมตร ซึ่งเหมาะสำหรับใช้เรือบรรทุกเครื่องสูบน้ำเข้าไปให้น้ำได้

แปลงที่ใช้ปลูกควรไม่เสี่ยงต่อน้ำท่วม และสามารถระบายน้ำได้ดีหากฝนตก ซึ่งให้เตรียมแปลง ดังนี้

- หากเป็นแปลงใหม่ ควรไถตากดินพร้อมกำจัดวัชพืช นาน ๑ สัปดาห์
- ทำการหว่านปุ๋ยคอกในอัตรา ๒-๓ ตัน/ไร่ หากดินเป็นกรดควรใส่ปูนขาว ๑๐๐-๒๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พร้อมไถกลบยกร่องแปลงสูง ๒๐-๓๐ เซนติเมตร กว้าง ๔๐-๖๐ เซนติเมตร
- แปลงกว้างขนาด ๓๐-๕๐ สำหรับปลูกแถวเดี่ยว แปลงกว้าง ๘๐-๑๐๐ สำหรับปลูกแถวคู่ ขึ้นอยู่กับทรงพุ่มของแต่ละพันธุ์
 - ปรับระดับแปลง พร้อมกำจัดวัชพืช และตากดินพร้อม ๒-๓ วัน
 - การเพาะปลูก ควรปลูกให้มีระยะห่างระหว่างต้นประมาณ ๓๐-๔๐ เซนติเมตร

โดยทั่วไปมีวิธีการปลูก ๓ วิธี คือ

วิธีที่ ๑ หยอดเมล็ด

หยอดเมล็ดลงในหลุมแปลงปลูกโดยตรงประมาณหลุมละ ๓-๕ เมล็ด การปลูกในพื้นที่ขนาดใหญ่ควรใช้วิธีนี้ เพราะไม่ต้องเสียเวลาและแรงงานในการย้ายกล้าลงแปลงปลูกอีกครั้งหนึ่ง แต่การปลูกวิธีนี้ต้นอ่อนหรือเมล็ดอาจถูกมดหรือแมลงรบกวนทำความเสียหายได้ง่าย การปลูกวิธีนี้เมื่อต้นพริกอายุประมาณ ๑ เดือนให้คัดต้นที่ไม่แข็งแรงออกโดยใช้กรรไกร เพื่อมิให้พริกต้นอื่น ๆ กระทบกระเทือน

วิธีที่ ๒ เพาะเมล็ด

เพาะเมล็ดให้งอกก่อนแล้วนำไปหยอดในหลุม โดยเริ่มจากการนำเมล็ดพริกแช่น้ำทิ้งไว้ ๑ คืน แล้วใช้ผ้าที่ชุ่มชื้นห่อเก็บไว้ในที่ร่มประมาณ ๒-๓ วัน เมื่อเมล็ดเริ่มงอกเป็นตุ่มเล็ก ๆ จึงนำไปปลูกในแปลง เมื่อต้นพริกอายุได้ ๑ เดือน ให้คัดต้นไม่แข็งแรงทิ้งเช่นเดียวกับวิธีแรก การปลูกวิธีนี้ดีกว่าวิธีแรกเพราะการงอกของเมล็ดจะเร็วกว่าวิธีแรก

วิธีที่ ๓ เพาะเป็นต้นกล้า

เกษตรกรที่มีพื้นที่เพาะปลูกน้อยนิยมใช้วิธีนี้เพราะต้นพริกแข็งแรงและการสูญเสียมีน้อย ข้อเสียคือเสียแรงงานและเวลามาก

ในกรณีปลูกแบบต้นกล้า เมื่อต้นกล้ามีอายุ ๓๐-๔๐ วัน สูงประมาณ ๑๕-๒๐ เซนติเมตร มีใบจริง ๕-๗ ใบ และให้รดน้ำต้นกล้า ๒-๓ วันก่อนย้ายปลูก มีวิธีการปลูกดังนี้

- เลือกต้นกล้าที่มีลักษณะดี คือ ต้นกล้าที่มีความแข็งแรงปราศจากโรคและแมลงรบกวน ถ้าเป็นการย้ายจากแปลงเพาะหรือแปลงชำมาลงปลูกโดยตรง ควรย้ายปลูกในเวลาที่มีอากาศไม่ร้อน ก่อนถอนกล้า ๑ ชั่วโมง ควรรดน้ำในแปลงเพาะกล้าให้ชุ่มก่อนแล้วใช้เสียมแซะด้านข้างๆ แฉก และควรทำในเวลาบ่ายถึงเย็น แสงแดดไม่ร้อนจัด เมื่อย้ายเสร็จควรรดน้ำในทันทีแล้วคลุมกล้าด้วยใบไม้ ๓-๔ วัน จะทำให้กล้าตั้งตัวเร็วขึ้น การปลูกอาจจะปลูกเป็นแถวเดี่ยวหรือแถวคู่

๑) แถวคู่

- ใช้ระยะห่างระหว่างแถวคู่ ๑๒๐ เซนติเมตร ระหว่างแถว ๘๐ เซนติเมตร และระหว่างต้น ๕๐ เซนติเมตร

๒) แถวเดี่ยว

- ใช้ระยะระหว่างแถว ๑๐๐ เซนติเมตร ระหว่างต้น ๕๐ เซนติเมตร ทั้งสองแบบ ใน ๑ ไร่จะปลูกได้ ๓,๒๐๐ ต้น

ภาพแสดงลักษณะการคลุมแปลงปลูกพริก

การดูแลรักษา

การให้น้ำ

พริกต้องการน้ำอย่างสม่ำเสมอตั้งแต่เริ่มปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว ไม่ควรให้น้ำมากเกินไปเพราะจะทำให้มีน้ำขังและโดยทั่วไปแล้วจะให้น้ำพริกวันละ ๓ - ๕ วันต่อครั้ง และควรคลุมหน้าเพื่อรักษาความชื้นของดินและลดการระเหยของน้ำด้วยฟางแห้งหรือพลาสติกสีเทาดำ ไม่ควรใช้แกลบ เพราะหลังจากพรวนดินกลบโคนแกลบจะสลายตัว ทำให้พริกชะงักการเจริญเติบโต

การใส่ปุ๋ย

นอกจากการใส่ปุ๋ยรองก้นหลุมแล้ว การปลูกพริกจำเป็นต้องให้ปุ๋ยเสริมในระหว่างการเจริญเติบโตด้วย เพื่อให้ได้คุณภาพและมีผลผลิตสูงขึ้น สำหรับปุ๋ยเคมีที่ใช้ขึ้นอยู่กับสภาพดินแต่ละพื้นที่ เช่น

- สภาพดินเหนียว ปุ๋ยที่ใช้ควรมีไนโตรเจน และโปแทสเซียมเท่ากัน ส่วนฟอสฟอรัสมีอัตราสูง เช่น สูตร ๑๒-๒๔-๑๒ หรือสูตร ๑๓-๓๐-๑๕
- สภาพดินร่วน ควรให้ปุ๋ยที่มีโปแทสเซียมสูงแต่ไม่สูงกว่าฟอสฟอรัส เช่น สูตร ๑๐-๒๐-๑๕
- สภาพดินทราย ควรใส่ปุ๋ยที่มีธาตุโปแทสเซียมสูงกว่าตัวอื่น เช่น สูตร ๑๕-๒๐-๒๐, ๑๓-๑๓-๒๑ และ ๑๒-๑๒-๑๗

โดยทั่วไปควรให้ปุ๋ยแก่พริกดังนี้

๑. ช่วงก่อนย้ายปลูก ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยอินทรีย์ อัตรา ๔ - ๕ ตันต่อไร่ หรือใช้แบบรองก้นหลุมโดยใช้ปุ๋ยคอก ๒ - ๓ กำมือพร้อมปุ๋ยเคมี สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๒๕ กิโลกรัมต่อไร่(ประมาณ ๘ กรัม หรือ ๑ช้อนชา)
๒. ช่วงหลังย้ายปลูก ๓๐ วัน ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ ใส่แบบโรยข้างแปลงห่างจากโคนต้น ๑ คืบแล้วพรวนดินไถกลบ นอกจากนี้ในกรณีต้นกล้าไม่แข็งแรงให้โรยปุ๋ยยูเรีย อัตรา ๑๐ - ๒๐ กิโลกรัมต่อไร่
๓. ช่วงหลังย้ายปลูก ๖๐ วัน ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๑๓-๒๑ อัตรา ๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ เพื่อไม่ให้พริกขาดสารอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโต เช่นการขาดธาตุโปแทสเซียมจะทำให้พริกผลซีดขาว ผิวบางเมล็ดไม่สมบูรณ์

ศัตรูพืชที่สำคัญและวิธีการป้องกันกำจัด

โรคพืชที่สำคัญ

โรค	สาเหตุ	ลักษณะอาการ	การป้องกัน
โรคกุ้งแห้งหรือโรคแอนแทรกคโนส(Anthracnose) 	เกิดจากเชื้อรา <i>-Colletotrichum piperatum</i> <i>-Colletotrichum capsici</i>	จะพบในช่วงแก่จัดหรือผลสุก ผลจะมีจุดบวมเล็กๆ สีน้ำตาล และค่อยๆ ขยายวงกว้างไปบนผิวพริกเป็นวงกลมหรือวงรีรูปไข่	-คัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ไม่เป็นโรค -ไม่ควรปลูกพริกหนาแน่นเกินไป -รักษาความสะอาดในแปลงปลูก -คลุกเมล็ดด้วยสารไตรเทนเอ็ม ๔๕ เพื่อทำลายเชื้อที่ติดมากับพันธุ์เมล็ด
โรคเหี่ยวเหลือง (Fusarium wilt) 	เกิดจากเชื้อรา <i>Fusarium oxysporum</i>	ใบแก่อยู่ตอนล่างมีอาการสีเหลือง ต่อมาใบถัดมาจะมีสีเหลืองมากขึ้นแล้วร่วง ต้นพริกมีอาการเหี่ยว ในต้นที่มีผลผลิต ดอกและผลจะร่วง	-ปรับปรุงดินให้มีความเป็นกรดเป็นด่าง ระหว่าง ๖-๖.๘ โดยการใส่ปูนขาว -ปลูกพืชหมุนเวียนตระกูลถั่ว -ถ้าพบเพียง ๑-๒ ต้นทำการถอนเผาทำลาย แล้วใส่สารเคมีกำจัดเชื้อราลงในดิน
โรคเหี่ยวเขียว 	เกิดจากเชื้อรา <i>Pseudomonas solanacearum</i>	เหี่ยวทั้งต้น ไม่แสดงอาการใบเหลืองต้นพริกจะเหี่ยวอยู่ ๒-๓ วันแล้วจะเหี่ยวตายไม่ฟื้น ถ้าถอนต้นออกมาจะพบว่ารากเน่า เนื้อเยื่อในลำต้นเป็นสีน้ำตาล	-ป้องกันไม่ให้ต้นพริกเกิดแผลบริเวณโคนต้นและราก โดยพ่นสารเคมีกำจัดหนอนเจาะราก -ถอนต้นพริกที่เกิดอาการเผาทำลาย -ปลูกพืชหมุนเวียนที่ต้านทานโรคนี้ ๒ ปี เช่น ข้าวโพด ถั่ว เป็นต้น
โรคใบจุด 	เกิดจากเชื้อรา ๒ ชนิด <i>-Cercospora sp.</i> <i>-Alteraria sp.</i>	มีจุดข้ำน้ำขนาดเล็ก มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางขนาด ๓-๔ มิลลิเมตร เนื้อเยื่อตรงกลางมีสีน้ำตาล เป็นกลุ่มๆ หลังจากนั้นจะขยายมารวมกันเป็นแผลใหญ่ ส่งผลให้ต้นไม่สมบูรณ์	-ควรฉีดสารเคมีป้องกันเชื้อรา ทุกๆ ๕-๗ วัน

		ผลผลิตน้อย	
โรคใบหงิกหรือใบด่าง 	เกิดจากไวรัสหลายชนิด เช่น Cucumber Mosaic Virus (CMV)	ใบมีอาการหงิกหรือใบด่าง พบในใบอ่อนมากกว่าใบแก่	-ป้องกันเพลี้ยไฟ เพลี้ยอ่อน ไรขาว เพราะเป็นตัวนำไวรัส -ถอนต้นที่มีอาการทิ้งและเผาทำลาย
โรคกล้าเน่าตาย	เกิดจากเชื้อรา <i>Pythium</i> sp. <i>Phytophthora</i> sp. <i>Fusarium</i> sp. และ <i>Rhizoctonia</i> sp.	ต้นกล้าแห้งเหี่ยวตาย	-คลุกเมล็ดพันธุ์กับสารป้องกันเชื้อรา -เมื่อต้นกล้าขึ้นสูงจากพื้นดินแล้วควรฉีดสารป้องกันเชื้อรา -การใช้เชื้อรา <i>Tricoderma</i> โดยนำมาผสมกับรำข้าวและปุ๋ยอินทรีย์ นำไปรองกันหลุม
โรคพริกเกิดจากไส้เดือนฝอย 	เกิดจากไส้เดือนฝอย <i>Meloidogyne</i> spp.	ต้นกล้าแคระแกร็นไม่เจริญเติบโต	-ควรปล่อยน้ำให้ท่วมขังก่อนการปลูกพริกที่ฆ่าไส้เดือนฝอย -ตากดินเพื่อทำลายไส้เดือนฝอยและไข่ -ใช้ความร้อนช่วย เช่น การต้มน้ำหรืออบน้ำ

แมลงและศัตรูพืชที่สำคัญ

แมลง	อาการ	การป้องกัน
เพลี้ยไฟพริก 	เพลี้ยจะทำการดูดน้ำเลี้ยงของต้นพริกบริเวณยอดอ่อนหรือใบอ่อน ยอดอ่อนจะหงิก ถ้าเกิดในช่วงออกดอกดอกจะร่วง หากอาการแล้งจะทำความเสียหายมากกว่า ๘๐ เปอร์เซ็นต์	-หมั่นตรวจดูเพลี้ยไฟ โดยพริกดูใต้ใบหรือส่วนอ่อนๆของพริก เช่นยอด ใบอ่อน หากพบการระบาดควรใช้สารเคมี สำหรับป้องกันและกำจัดเพลี้ยไฟ ได้แก่ คาร์บาริล เมทิลโอคาร์บ โดยใช้ตามฉลากอย่างเคร่งครัด
เพลี้ยอ่อน 	ดูดกินส่วนอ่อนๆของต้นพริก ยอดอ่อน ทำให้ต้นแคระแกร็น	หมั่นตรวจดูยอดใบหรือยอดพริกตั้งแต่เริ่มตั้งตัวได้ ถ้าพบก็ควรพ่นสารเคมีกำจัดทันที ฉีดพ่นป้องกันทุก ๑๐ วัน จนกว่าพริกจะโตเต็มที่ -สารเคมี เช่น โทกูไฮออน ฟิริมอร์ หรือ ฟอสตริล อย่างไม่อย่างหนึ่ง
แมลงวันพริก	ตัวเต็มวัยจะวางไข่บนผิวพริก เมื่อฝักไข่จะเข้าไปกัดกินเนื้อพริกภายใน	-การทำความสะอาดแปลงปลูกไม่ให้ทรงพุ่มมากเกินไป -ใช้สารล่อแมลงวันตัวผู้ แขนงในแปลงพริกหรือรอบๆแปลง

		-การพ่นด้วยเหยื่อพิษ เป็นสารจำพวก Yeast Protein Hydrolyses หรือ Yeast Autolysate ทุก ๔-๗ วัน ในตอนเช้า
---	--	--

การเก็บเกี่ยว

พริกจะเริ่มให้ผลผลิตได้ภายหลังจากย้ายปลูกแล้วประมาณ ๒ เดือน และจะเริ่มเก็บเกี่ยวผลแดงได้เมื่อมีอายุประมาณ ๑๐๐ วัน และจะสามารถเก็บเกี่ยวได้ทุก ๆ ๑๐ วัน ในระยะแรกจะให้ผลผลิตน้อยแล้วจะค่อย ๆ เพิ่มขึ้นเป็นลำดับตั้งแต่เริ่มให้ผลผลิตและเก็บเกี่ยวได้จนกระทั่งพริกมีอายุ ๗-๘ เดือน ผลผลิตเฉลี่ยที่เก็บเกี่ยวได้แต่ละครั้งประมาณ ๑๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ หลังจากนั้นผลผลิตจะลดน้อยลงและหยุดการให้ผลผลิตในที่สุด แต่ถ้ามีการบำรุงรักษาดีและให้น้ำอย่างเพียงพอ พริกอาจจะมีอายุถึง ๑ ปีหรือนานกว่านั้นก็ได้

ประโยชน์ของพริก

1. พริกมีสารตั้งต้นของวิตามินเอ ช่วยบำรุงสายตา
2. ช่วยให้ทางเดินหายใจโล่ง ขับเสมหะ เพราะแคปไซซินจะไปขยายช่องจมูกให้ใหญ่ขึ้น ทำให้เสมหะที่ข้นเหนียวจืดจางลง ร่างกายสามารถขับออกได้ง่ายขึ้น
3. พริกมี วิตามินซี สูง แต่วิตามินซีจะสลายตัวเมื่อถูกความร้อน เพราะฉะนั้นการกินพริกสดๆ จะดีกว่าพริกที่ปรุงสุกแล้ว
4. แคปไซซินช่วยกระตุ้นสมองส่วนกลาง ให้หลั่งสารเอ็นโดรฟิน ซึ่งเป็นสารสร้างความสุข ทำให้เราอารมณ์ดีมากขึ้นถ้ากินพริก
5. สำหรับผู้ป่วยหอบหืด พริกจะช่วยให้อาการดีขึ้นอย่างมาก เพราะความเผ็ดจะทำให้หลอดลมขยายตัวได้ดีขึ้น ไม่หดเกร็ง
6. แคปไซซินที่อยู่ในพริก ช่วยป้องกันไม่ให้ตับสร้างคอเลสเตอรอลชนิดไม่ดี แต่ส่งเสริมสร้างคอเลสเตอรอลชนิดดี
7. ลดความเสี่ยงในการเป็นโรคมะเร็ง
8. ลดความดัน และลดการอุดตันของหลอดเลือด การกินพริกเป็นประจำ จะช่วยให้การไหลเวียนของเลือดดีขึ้น
9. พริกช่วยเพิ่มอุณหภูมิในร่างกาย และช่วยในการเผาผลาญ จึงมีประโยชน์ในการควบคุมน้ำหนัก
10. บรรเทาอาการปวด เช่น ลดอาการปวดฟัน

อ้างอิง

-กรมส่งเสริมเกษตร

-https://www.baanjomyut.com/library_๒/extension-๓/chilli/๐๕.html

-

<https://puechkaset.com/%E0%B8%81%E0%B8%82%E0%B8%A3%E0%B8%8B%E0%B8%A5%E0%B8%84%E0%B8%85%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B8%81/>